

Μεταρρυθμίσεις στην ελληνική αγορά ηλεκτρισμού & φυσικού αερίου Εφαρμογή του 3^{ου} Ενεργειακού πακέτου της Ε.Ε.

9 Μαρτίου 2011

Εισαγωγή

- Το ΥΠΕΚΑ εισάγει ένα πλήρες πακέτο μεταρρυθμίσεων της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας & φυσικού αερίου. Πρόκειται για ένα ολοκληρωμένο πακέτο που επιδιώκει πολλαπλούς στόχους, και μέρος μόνον του οποίου αποτελεί η προτεινόμενη νομοθετική πρωτοβουλία:
  - Την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας & φυσικού αερίου, προς όφελος του καταναλωτή, σύμφωνα με τους κανόνες του 2^{ου} και 3^{ου} ενεργειακού πακέτου, μέσα στα χρονικά όρια που τίθενται από τις Οδηγίες. **Η συμμόρφωση με τις Οδηγίες αυτές αποτελεί και το κύριο αντικείμενο της προτεινόμενης νομοθετικής πρωτοβουλίας.**
  - Τη σταδιακή βελτίωση του συνολικού μείγματος καυσίμων, εν όψει των στόχων του 20-20-20, μειώνοντας το μερίδιο λιγνίτη και αυξάνοντας δραστικά τις ανανεώσιμες πηγές.
  - Την εισαγωγή πρόσθετων κανόνων ανταγωνισμού στη αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (π.χ. Διαχείριση υδροηλεκτρικών, Κώδικας Αγοράς και Δικτύου)
- Ως αποτέλεσμα αυτής της προσπάθειας και μέχρι το 2012 σταδιακά θα οδηγηθούμε σε μια πλήρως αναμορφωμένη αγορά. Η αναμόρφωση αυτή είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη δημιουργία ενός ανταγωνιστικού κλάδου ενέργειας με νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

Οδηγία 2009/72/ΕΕ

Η αγορά είναι σήμερα απελευθερωμένη, όμως δεν ικανοποιεί πλήρως τις προϋποθέσεις των προηγούμενων οδηγιών και υπάρχουν πολλά προβλήματα. Τα προβλήματα αυτά εξομαλύνονται με την εφαρμογή του 3^{ου} Ενεργειακού Πακέτου που περιλαμβάνει και τις ανεκτέλεστες υποχρεώσεις του 2^{ου} Ενεργειακού Πακέτου

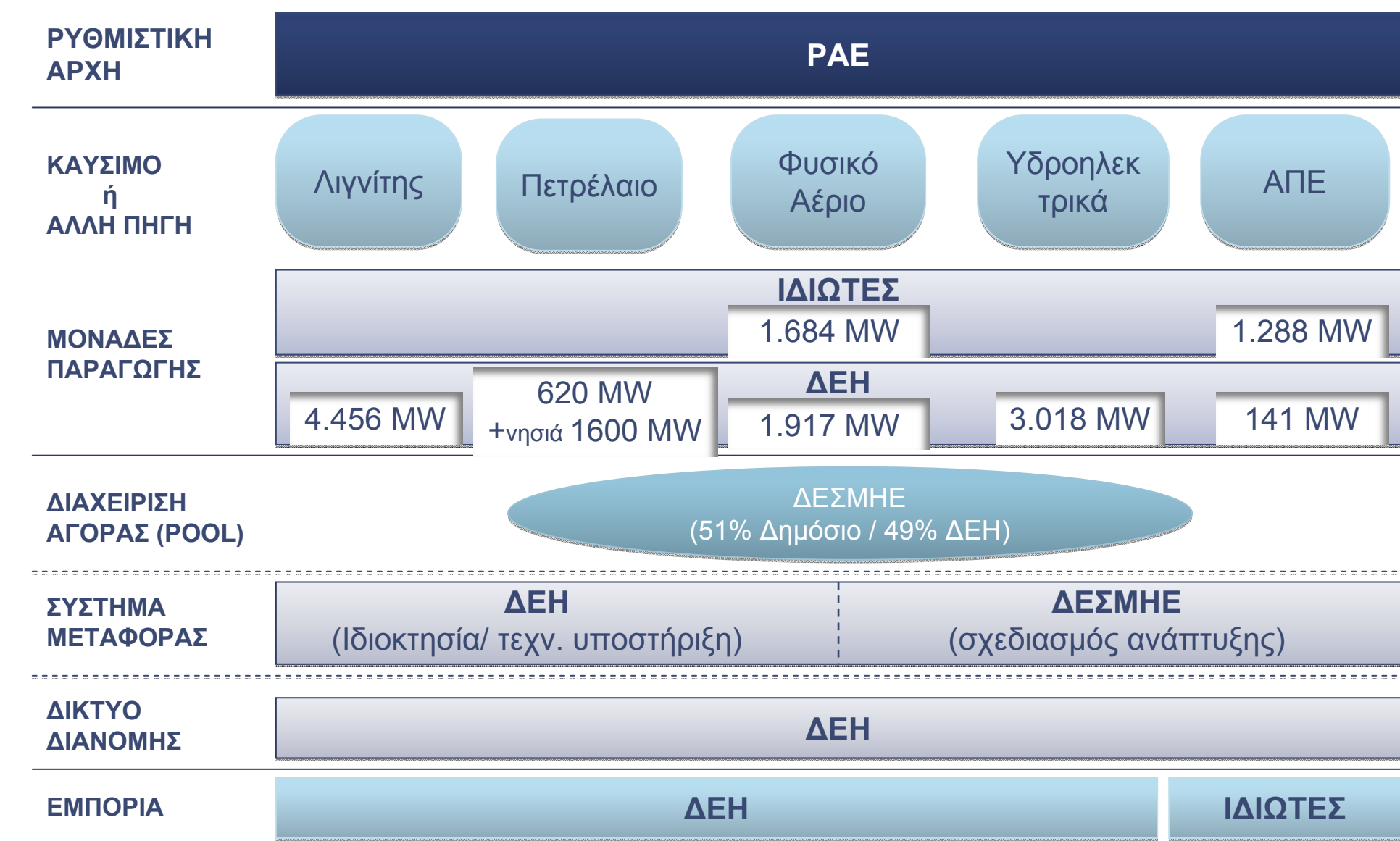
Στόχοι

- Ολοκλήρωση προϋποθέσεων για πλήρη λειτουργία ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας:
  - Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και
  - Εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας προς τους χρήστες (επιχειρήσεις και νοικοκυριά).

Μέτρα

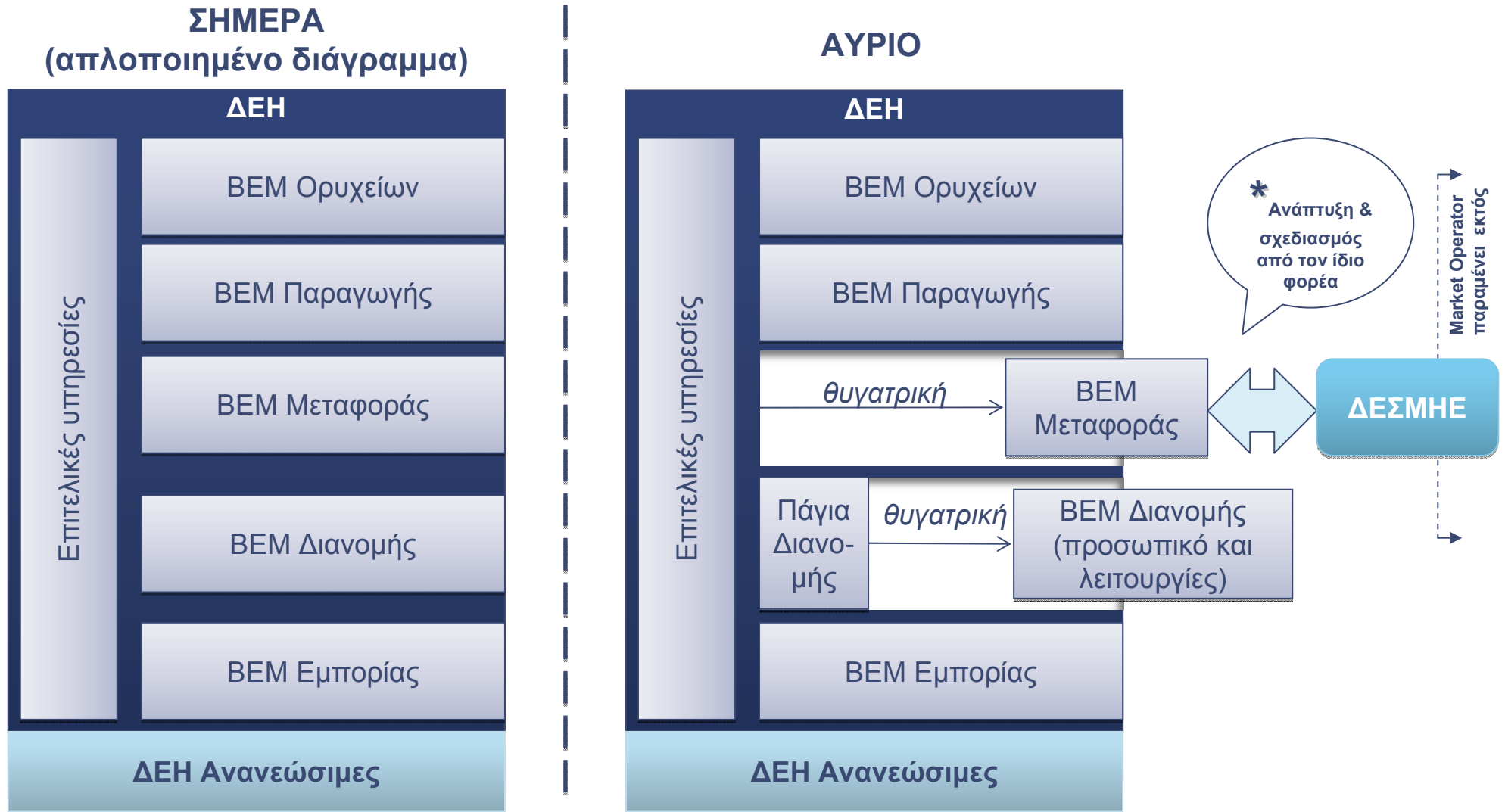
- Προστασία καταναλωτή.
- Ενίσχυση του ρόλου και της ανεξαρτησίας της ΡΑΕ.
- Δημιουργία ανεξάρτητης οντότητας που διαχειρίζεται το **Σύστημα Μεταφοράς** (υψηλή/ υπερευψηλή τάση – διασύνδεση μονάδων παραγωγής με περιοχές κατανάλωσης).
- Δημιουργία ανεξάρτητης οντότητας που διαχειρίζεται το **Δίκτυο Διανομής** (μεσαία και χαμηλή τάση – διασύνδεση Μεταφοράς με τους πελάτες της δραστηριότητας Εμπορίας).

Η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας σήμερα

Τι αλλάζει

Οι αλλαγές επηρεάζουν ουσιαστικά την υπόσταση της ΔΕΗ - του παλαιού μονοπωλιακού παίκτη.

Σύστημα Μεταφοράς (1)

Επιλογή για την Ελλάδα: Μοντέλο «ΙΤΟ»

- Εξασφαλίζεται ότι το Σύστημα Μεταφοράς (σαν ένα από τα κρισιμότερα δημόσια δίκτυα) παραμένει κάτω από τον έλεγχο του δημοσίου:
  - Για λόγους εθνικής ασφάλειας.
  - Για λόγους εθνικού ενεργειακού σχεδιασμού, του οποίου αποτελεί ραχοκοκαλιά όσον αφορά στην ηλεκτρική ενέργεια.
- Δεν απαιτείται εκταμίευση από το Δημόσιο Ταμείο (για εξαγορά του δικτύου από τη ΔΕΗ – καθαρή θέση κλάδου μεταφοράς €1.670 εκ.).
- Διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και ο συντονισμός, με συνύπαρξη της ευθύνης σχεδιασμού-επενδύσεων-λειτουργίας του συστήματος σε ενιαία οντότητα.

Σημείωση: Το μοντέλο ΙΤΟ είχε υποστηριχθεί από το ΠΑΣΟΚ και στο παρελθόν

Σύστημα Μεταφοράς (2)

- Τα επόμενα χρόνια θα υπάρχει σημαντική ευθύνη σχεδιασμού και ενίσχυσης των υποδομών του συστήματος μεταφοράς για να διασυνδεθούν οι μονάδες ανανεώσιμων πηγών, εν όψει των στόχων 20-20-20.
- Το “Market Operation”, δηλαδή η διαχείριση των οικονομικών προσφορών που υποβάλλουν οι παραγωγοί και οι εισαγωγείς ηλεκτρικής ενέργειας που συμμετέχουν στην αγορά (pool), θα ανατεθεί σε μία μικρή ξεχωριστή Α.Ε. Η διαχείριση των οικονομικών προσφορών θα συνεχίσει να γίνεται με βάση τους υφιστάμενους κανόνες που ισχύουν και σήμερα. Σε μελλοντικό χρόνο (2014 ή 2015), θα πρέπει να εισαχθούν συστήματα εσωτερικής χονδρεμπορικής αγοράς που να είναι συμβατά και συγχρονισμένα με εκείνα που λειτουργούν σήμερα στην Κεντρική Ευρώπη (Χρηματιστήριο Ενέργειας, διμερείς συμβάσεις κλπ).

Δίκτυο Διανομής

- Στην περίπτωση της Διανομής, δημιουργείται νομικά και λειτουργικά ανεξάρτητη θυγατρική η οποία θα αναλάβει τις δραστηριότητες λειτουργίας, ανάπτυξης και συντήρησης του Δικτύου Διανομής (όπως προβλέπεται και από την Οδηγία).
- Το προσωπικό της ΒΕΜ Διανομής (6.800 εργαζόμενοι) θα μεταφερθεί στο νέο Διαχειριστή καθώς και κάποιο προσωπικό από τις επιτελικές υπηρεσίες της ΔΕΗ.
- Η ιδιοκτησία των παγίων των Δικτύων Διανομής θα παραμείνει στη ΔΕΗ.
- Ειδικές συμβάσεις θα ρυθμίζουν τις σχέσεις συνεργασίας μεταξύ της νέας εταιρείας Διανομής και της ΔΕΗ (χαμηλή τάση).
- Κανόνες ανεξαρτησίας (υπό την εποπτεία της ΡΑΕ) θα διασφαλίζουν την ισότητα πρόσβασης στο Δίκτυο Διανομής από όσους επιθυμούν να πωλούν ηλεκτρική ενέργεια σε καταναλωτές.

ΑΓΟΡΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Οδηγία 2009/73/ΕΕ

Αγορά Φυσικού Αερίου: Απελευθερωμένη αγορά και ανταγωνισμός που λειτουργεί αρκετά ικανοποιητικά. Υπάρχει έντονο ενδιαφέρον για είσοδο στην αγορά νέων παικτών καθώς και για νέες υποδομές (π.χ. αποθήκη) και transit.

Στόχοι

- Ενσωμάτωση τρίτου πακέτου (διαχωρισμός).
- Σταδιακή μετάβαση σε πλήρως ανταγωνιστική αγορά, με ρόλο στην Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Μέτρα

- Ενίσχυση ρόλου ΡΑΕ.
- Διαχωρισμός ΔΕΣΦΑ Α.Ε. (ΙΤΟ).
- Ανανεωμένο πλαίσιο ανάπτυξης υποδομών (ΑΣΦΑ και ΕΣΦΑ) σύμφωνα με το τρίτο ενεργειακό πακέτο.
- Δυνατότητα δημιουργίας trading hub (κάτι αντίστοιχο του χρηματιστηρίου ενέργειας).

ΒΑΣΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

Κεφάλαιο Α' ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Κεφάλαιο Β' ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Κεφάλαιο Γ' ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Κεφάλαιο Δ' ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' : ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ : ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (Ρ.Α.Ε.)

---

1. Στόχος:

- Με τις προτεινόμενες διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ επιδιώκεται μία συνολική αναμόρφωση του τρόπου οργάνωσης της ρυθμιστικής εποπτείας στο πεδίο της ενέργειας, η οποία κατέστη επιβεβλημένη προκειμένου να μεταφερθούν στο εθνικό δίκαιο η «Τρίτη Δέσμη Νομοθετικών Μέτρων για την Απελευθέρωση της Εσωτερικής Αγοράς Ενέργειας» από την Ευρωπαϊκή Ένωση, και συγκεκριμένα:
  - Οι Οδηγίες 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Ιουλίου 2009 και
  - Οι Κανονισμοί (ΕΚ) 713/2009, (ΕΚ) 714/2009 και (ΕΚ) 715/2009.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ : ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (Ρ.Α.Ε.)

---

2. Βασικές ρυθμίσεις

▪ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ

Η λήψη των διοικητικών πράξεων και μέτρων που άπτονται της ρύθμισης των ενεργειακών αγορών και αφορούν στην εφαρμογή του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, ανήκει στη Ρ.Α.Ε., με εξαίρεση τις αρμοδιότητες οι οποίες ρητά παραμένουν στο ΥΠΕΚΑ και αφορούν ιδίως στη χάραξη της γενικής ενεργειακής πολιτικής της χώρας, καθώς και στην εκπόνηση σημαντικών κανονιστικών πράξεων. Πιο συγκεκριμένα, στη Ρ.Α.Ε. ανατίθενται αποφασιστικές αρμοδιότητες αναφορικά με:

- Την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού
- Την αδειοδοτική διαδικασία (**άδειες ΑΠΕ ήδη χορηγούνται από ΡΑΕ**).
- Την ανάπτυξη και παρακολούθηση του προγράμματος ανάπτυξης
- Τα τιμολόγια μη ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων (λειτουργία δικτύων και υποδομών).
- Την εποπτεία επί των ανεξάρτητων διαχειριστών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου και την πιστοποίησή τους (η πιστοποίηση είναι η νέα αρμοδιότητα).
- Την προστασία των καταναλωτών.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ:

- Καθορισμός Ρυθμιζόμενων Τιμολογίων (ΥΚΩ, ΑΠΕ).
- Χορήγηση Αδειών Παραγωγής και Προμήθειας.
- Δευτερογενής Νομοθεσία (Κώδικες – Κανονισμοί).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ : ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (Ρ.Α.Ε.)

▪ ΘΕΣΜΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ

- Η αποτελεσματική άσκηση των διευρυμένων αρμοδιοτήτων της Ρ.Α.Ε. προϋποθέτει τη θεσμική αναβάθμιση της τελευταίας, η οποία επιχειρείται, αφ' ενός, μέσω της σημαντικής ενίσχυσης των εγγυήσεων ανεξαρτησίας, αυτονομίας και αμεροληψίας αυτής και, αφ' ετέρου, μέσω της ενίσχυσης των εξουσιών και των μέσων δράσης της. Ειδικότερα, προβλέπονται για τη Ρ.Α.Ε.:
  - Ύπαρξη διακριτής νομικής προσωπικότητας, διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, αυτονομία ως προς την εκτέλεση του προϋπολογισμού κα καθοριστική συμμετοχή της Βουλής των Ελλήνων τόσο στην επιλογή των μελών της Αρχής, μέσω της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας, όσο και στην έγκριση του προϋπολογισμού της, ο οποίος προσαρτάται ως αυτοτελές τμήμα στον Προϋπολογισμό του Κράτους και υποβάλλεται προς έγκριση από τη Βουλή των Ελλήνων, στο πλαίσιο της διαδικασίας έγκρισης του Κρατικού Προϋπολογισμού.
  - Το νομικό καθεστώς των μελών της Ρ.Α.Ε. και η πειθαρχική διαδικασία για τον έλεγχό τους, αποτελούν τα θεσμικά αντίβαρα του αυξημένου ρόλου ο οποίος ανατίθεται πλέον στο συγκεκριμένο φορέα.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

Κεφάλαιο Α' ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Κεφάλαιο Β' ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Κεφάλαιο Γ' ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Κεφάλαιο Δ' ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' : ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

---

1. Στόχος:

- Κύριος στόχος των ρυθμίσεων είναι να επωφεληθεί ο καταναλωτής όσο το δυνατόν περισσότερο από την απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας, έτσι ώστε να έχει πρόσβαση σε πιο οικονομικές προσφορές (όσον αφορά την ενέργεια που προμηθεύεται), αλλά σε και βελτιωμένες υπηρεσίες παροχής ενέργειας και εξυπηρέτησης πελατών, και παράλληλα να διασφαλίζονται τα δικαιώματά του ως καταναλωτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

---

2. Βασικές ρυθμίσεις προστασίας του καταναλωτή ιδιαίτερα στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας:

- Ο καταναλωτής πρέπει να έχει δωρεάν και εύκολη, χωρίς διακρίσεις, πρόσβαση στην κατάλληλη πληροφορία, ώστε να είναι σε θέση να επιλέξει την καλύτερη γι' αυτόν προσφορά ενέργειας.
- Ο καταναλωτής προστατεύεται από καταχρηστικές συμπεριφορές των προμηθευτών και ιδιαίτερα από μη διαφανείς, επιθετικές ή παραπλανητικές πρακτικές επικοινωνίας και προώθησης ενεργειακών προϊόντων.
- Προβλέπονται συγκεκριμένες διαδικασίες υποβολής και διαχείρισης αιτημάτων και παραπόνων καταναλωτών, καθώς και αντίστοιχες διαδικασίες επίλυσης διαφορών.
- Προωθείται η εφαρμογή ευφυών συστημάτων μέτρησης (smart meters), που αποσκοπούν στη δυνατότητα ενεργού συμμετοχής των καταναλωτών στην αγορά ενέργειας, αλλά και γενικότερα στην αποτελεσματικότερη και οικονομικότερη λειτουργία της αγοράς αυτής.
- Προβλέπεται για όλους τους προμηθευτές η υποχρέωση παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, στις οποίες περιλαμβάνονται η παροχή του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου και του μειωμένου τιμολογίου ηλεκτρικής ενέργειας στις πολύτεκνες οικογένειες.
- Ο καταναλωτής διασφαλίζεται ότι θα έχει αδιάλειπτη (χωρίς διακοπή) προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, ακόμα και στην περίπτωση αστοχίας του προμηθευτή του (π.χ. λόγω χρεοκοπίας), μέσω του Προμηθευτή Τελευταίου Καταφυγίου (ΠΤΚ). Η προμήθεια αυτή μέσω του ΠΤΚ διενεργείται προσωρινά, προκειμένου να δοθεί κατάλληλος χρόνος στους πελάτες που έχασαν τον προμηθευτή τους, να διαπραγματευτούν νέα σύμβαση με άλλο προμηθευτή της επιλογής τους.

(συνέχεια .....)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

- Θεσπίζεται ο Προμηθευτής Καθολικής Υπηρεσίας και προσδιορίζεται η έννοια της ενεργειακής φτώχειας, ο οποίος έχει υποχρέωση να προμηθεύει τους καταναλωτές που δεν μπορούν ή δεν ενδιαφέρονται να βρουν εναλλακτικό προμηθευτή. Έτσι, προστατεύεται το δικαίωμα των οικιακών και των μικρών εμπορικών καταναλωτών να προμηθεύονται ηλεκτρική ενέργεια σε λογικές, εύκολα και άμεσα συγκρίσιμες και διαφανείς τιμές, που δεν δημιουργούν διακρίσεις.
- Ορισμός των Ευάλωτων Καταναλωτών. Ανάλογα με τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η κάθε κατηγορία καταναλωτών που ορίζονται ως ευάλωτοι, μπορούν να λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα για την προστασία τους, ιδίως η παροχή μειωμένων τιμολογίων, η εγκατάσταση μετρητών με δυνατότητα προπληρωμής, οι ευνοϊκότεροι όροι πληρωμής των λογαριασμών, οι εναλλακτικοί τρόποι πρόσβασης σε υπηρεσίες εξυπηρέτησης και πληρωμής λογαριασμών, η απαγόρευση διακοπής σύνδεσης τέτοιων καταναλωτών σε κρίσιμες περιόδους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

---

3. Ρυθμίσεις αναφορικά με τη συμβατική σχέση Προμηθευτή και Πελάτη

- Σχετικά με την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, οι βασικές ρυθμίσεις περιλαμβάνουν τα εξής:
  - Ο Προμηθευτής οφείλει να ενημερώνει τον καταναλωτή σχετικά με τις παρεχόμενες υπηρεσίες, τους γενικούς όρους προμήθειας και τυχόν ειδικούς όρους, τα τιμολόγια προμήθειας και τις λοιπές χρεώσεις, τον τρόπο εκτίμησης ή μέτρησης της κατανάλωσης, τη μεθοδολογία υπολογισμού των χρεώσεων βάσει εκτιμήσεων κατανάλωσης ή μετρήσεων, τους εναλλακτικούς τρόπους επικοινωνίας, αποστολής λογαριασμών και εξόφλησης λογαριασμών.
  - Η Σύμβαση Προμήθειας πρέπει να καθορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των καταναλωτών και των Προμηθευτών, τη διαδικασία και τη συχνότητα έκδοσης και αποστολής των λογαριασμών κατανάλωσης για τις υπηρεσίες που παρέχονται στο πλαίσιο της Σύμβασης Προμήθειας, το ελάχιστο περιεχόμενο του λογαριασμού κατανάλωσης, τη διαδικασία διόρθωσης λογαριασμών κατανάλωσης, τις διαδικασίες διαχείρισης ληξιπρόθεσμων οφειλών και επίλυσης διαφορών, τις διαδικασίες τροποποίησης και καταγγελίας της Σύμβασης, ενδεχόμενες ρήτρες πρόωρης καταγγελίας.

(συνέχεια .....)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

- Ο Προμηθευτής οφείλει να παρέχει στους Πελάτες του στοιχεία σχετικά με:
  - α) Τη συνεισφορά κάθε ενεργειακής πηγής στο συνολικό μείγμα καυσίμων του εκάστοτε Προμηθευτή κατά το προηγούμενο έτος, με κατανοητό και σαφώς συγκρίσιμο τρόπο.
  - β) Πληροφορίες για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όσον αφορά τουλάχιστον τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂), που είναι αποτέλεσμα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από το συνολικό μείγμα καυσίμων του Προμηθευτή κατά το προηγούμενο έτος.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

Κεφάλαιο Α' ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Κεφάλαιο Β' ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Κεφάλαιο Γ' ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Κεφάλαιο Δ' ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' : ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ : ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

---

1. Στόχος:

- Με τις προτεινόμενες διατάξεις του Κεφαλαίου Γ΄ ρυθμίζονται βασικά ζητήματα της εγχώριας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας:
  - Αφενός με την ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των προβλέψεων της σχετικής Οδηγίας 2009/72/EK περί «Κοινών κανόνων για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας».
  - Αφετέρου με την αναδιατύπωση των περισσοτέρων διατάξεων του εν ισχύ νόμου 2773/1999 για την ηλεκτρική ενέργεια.
- Παράλληλα, θεσπίζονται οι αναγκαίες ρυθμίσεις προκειμένου να εφαρμοστεί στην πράξη ο Κανονισμός 714/2009 περί «Συνθηκών πρόσβασης στα δίκτυα για διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ : ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

---

2. Βασικές ρυθμίσεις:

- Δημιουργείται (με βάση το μοντέλο ΙΤΟ) θυγατρική της ΔΕΗ (η ΑΔΕΣΜΗΕ Α.Ε.), στην οποία η ΔΕΗ μεταβιβάζει τον κλάδο της Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της κυριότητας του συνόλου των παγίων που απαιτούνται για τη δραστηριότητα αυτή. Στην ΑΔΕΣΜΗΕ Α.Ε. μεταφέρεται και εντάσσεται το σύνολο του προσωπικού της ΔΕΗ Α.Ε. που σήμερα απασχολείται στη Γεν. Δ/ση Μεταφοράς, καθώς και προσωπικού άλλων διευθύνσεων της ΔΕΗ Α.Ε. που σήμερα υποστηρίζουν τη δραστηριότητα της Μεταφοράς, προκειμένου η νέα θυγατρική να μπορεί αυτοτελώς να ασκεί τις αρμοδιότητες που της ανατίθενται με την ενσωμάτωση της Κοινοτικής Νομοθεσίας, σχετικά με τη δραστηριότητα της μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.
- Οι αρμοδιότητες της ΑΔΕΣΜΗΕ Α.Ε. αφορούν την κυριότητα, τη συντήρηση, τη διαχείριση, την εκμετάλλευση και την ανάπτυξη του Συστήματος Μεταφοράς, καθώς και τη συνεργασία του με άλλους Διαχειριστές και λοιπούς συμμετέχοντες στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, έτσι ώστε να συμβάλλει στη δημιουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Για το σκοπό αυτό, η νέα θυγατρική εταιρεία απορροφά τις δραστηριότητες εκείνες του ΔΕΣΜΗΕ Α.Ε., που μέχρι σήμερα ασκούνται από αυτόν σχετικά με τη διαχείριση του Συστήματος Μεταφοράς και λειτουργίας της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας. Η λειτουργία και εκκαθάριση της ημερήσιας αγοράς (Day ahead scheduling) θα παραμείνει εκτός ΙΤΟ για να διασφαλιστεί η πλήρης ανεξαρτησία της. Επομένως, ο ΔΕΣΜΗΕ Α.Ε. μετά από αυτές τις αλλαγές, θα καταστεί market operator σύμφωνα με την ευρωπαϊκή ορολογία.

(συνέχεια .....)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ : ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

- Δίνεται η δυνατότητα να συσταθεί νέα εταιρεία, ο Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Λ.ΑΓ.Η.Ε Α.Ε.), με συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου, αρχικά, σε ποσοστό 100% και με δυνατότητα μεταβίβασης ποσοστού της συμμετοχής του σε τρίτα πρόσωπα. Η εν λόγω εταιρεία λειτουργεί την Ημερήσια Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας και προβαίνει σε κάθε ενέργεια που είναι αναγκαία για την έγκαιρη και συντονισμένη δημιουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως μέσω της μετάβασης, **το αργότερο μέχρι το Δεκέμβριο του 2014**, προς το ενιαίο ευρωπαϊκό μοντέλο αγοράς (target model).
- Δημιουργείται εταιρεία, 100% θυγατρική της ΔΕΗ Α.Ε. (η ΑΔΔΗΕ Α.Ε.), με αρμοδιότητα τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του Δικτύου Διανομής, συμπεριλαμβανομένου και του Δικτύου των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών. Η κυριότητα των παγίων της Διανομής, με εξαίρεση των εξ αυτών κινητών που μεταβιβάζεται στην ΑΔΔΗΕ, παραμένει στη ΔΕΗ Α.Ε., η οποία όμως υποχρεούται να χρηματοδοτεί την ανάπτυξη του Δικτύου Διανομής, σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Δικτύου. Στην ΑΔΔΗΕ μεταφέρεται και εντάσσεται το σύνολο του προσωπικού της Γεν. Δ/σης Διανομής της ΔΕΗ Α.Ε., καθώς και προσωπικό άλλων διευθύνσεων της ΔΕΗ Α.Ε., έτσι ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων της ΑΔΔΗΕ και η ανεξαρτησία της έναντι της μητρικής εταιρείας, καθώς και έναντι οποιουδήποτε άλλου συμφέροντος παραγωγής/προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου.
- Για την εκπλήρωση των ως άνω και την επίτευξη του κοινού ευρωπαϊκού στόχου, ως προς την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής ενιαίας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, παρέχονται στο Ρυθμιστή (Ρ.Α.Ε.) οι κατάλληλες αρμοδιότητες για την εύρυθμη και αποτελεσματική εποπτεία του τομέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ : ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

---

3. Ειδικές Ρυθμίσεις:

- Ο ΑΔΕΣΜΗΕ υποχρεούται να υποβάλει στη ΡΑΕ πλήρες αίτημα/φάκελο Πιστοποίησής του ως Διαχειριστή του Συστήματος Ηλεκτρικής Ενέργειας. Η διαδικασία Πιστοποίησης μπορεί να διαρκέσει έως και δέκα (10) μήνες και ως καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσής της ορίζεται η 31/3/2012, κατά τις προβλέψεις της Οδηγίας.

- Δημιουργείται Εποπτικό Όργανο (Supervisory Body) του ΑΔΕΣΜΗΕ, το οποίο είναι αρμόδιο για σημαντικές αποφάσεις που έχουν επίπτωση στην αξία των παγίων, όχι όμως για αποφάσεις που αφορούν την καθημερινή του δραστηριότητα. Απαρτίζεται από επτά (7) μέλη, τρία (3) τουλάχιστον από τα οποία δεν πρέπει να είχαν επαγγελματική σχέση με τη ΔΕΗ τα τελευταία 3 χρόνια.
  - Το Εποπτικό Όργανο διορίζει τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης (Compliance Officer, που είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο), ο οποίος είναι υπεύθυνος για την τήρηση του Προγράμματος Συμμόρφωσης, το οποίο αποκλείει κάθε διακριτική συμπεριφορά εκ μέρους του ΑΔΕΣΜΗΕ. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης, σε αντίθεση με το Εποπτικό Όργανο, ασχολείται και με την καθημερινή δραστηριότητα του ΑΔΕΣΜΗΕ.
  - Οι αποφάσεις για τον ορισμό Δ.Σ. του ΑΔΕΣΜΗΕ λαμβάνονται από το Εποπτικό του Όργανο. Η πλειοψηφία των μελών του ΑΔΕΣΜΗΕ, καθώς και όλα τα πρόσωπα που ασκούν διοίκηση, δεν πρέπει να έχουν επαγγελματική σχέση με τη ΔΕΗ, τουλάχιστον τα 3 χρόνια πριν το διορισμό τους.

(συνέχεια .....)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ : ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

- Δημιουργείται Συμβουλευτική Επιτροπή (Advisory Committee) του ΑΔΕΣΜΗΕ, στην οποία συμμετέχουν, μεταξύ άλλων, οι Χρήστες (είτε προμηθευτές είτε παραγωγοί) του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας. Η Επιτροπή αυτή παρακολουθεί τη λειτουργία του ΑΔΕΣΜΗΕ, υποβάλλοντας τόσο στον ίδιο όσο και στη ΡΑΕ και δημοσιοποιώντας παράλληλα, τακτικές εκθέσεις και προτάσεις για τη βελτίωση της διαχείρισης του Συστήματος, καθώς και αναγκαίες τροποποιήσεις ρυθμίσεων του Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος και των Εγχειριδίων. Αντίστοιχη Συμβουλευτική Επιτροπή θεσπίζεται και για το Λειτουργό της Αγοράς (ΛΑΓΗΕ).
- Ο ΑΔΕΣΜΗΕ συντάσσει κάθε χρόνο δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας. Η ΡΑΕ εγκρίνει το Πρόγραμμα αυτό και παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή του.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

Κεφάλαιο Α' ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Κεφάλαιο Β' ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Κεφάλαιο Γ' ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Κεφάλαιο Δ' ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' : ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ : ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

---

1. Στόχος:

- Με τις προτεινόμενες διατάξεις του Κεφαλαίου Δ΄ ρυθμίζονται βασικά ζητήματα της εγχώριας αγοράς φυσικού αερίου:
  - Με την ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των προβλέψεων της σχετικής Οδηγίας 2009/73/ΕΚ.
  - Με την απορρόφηση των περισσότερων διατάξεων του εν ισχύ νόμου 3428/2005 για το φυσικό αέριο (ο οποίος νόμος δεν καταργείται, αλλά παραμένει σε ισχύ με ορισμένες διατάξεις του).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ : ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

---

2. Βασικές ρυθμίσεις:

- Ορίζεται ότι ο ΔΕΣΦΑ Α.Ε. υποχρεούται να υποβάλλει αίτημα πιστοποίησης ως Διαχειριστής του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ) στη ΡΑΕ. Επιλέγεται έτσι από την Ελλάδα το μοντέλο του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς (ΙΤΟ).

- Σύμφωνα με το Άρθρο 17 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ τίθενται περιορισμοί στις σχέσεις ΔΕΣΦΑ και ΔΕΠΑ. Προσωπικό του ΔΕΣΦΑ δεν μπορεί να εκμισθώνεται στη ΔΕΠΑ και αντίστροφα. Όλες οι υπάρχουσες εμπορικές συμφωνίες ανάμεσα σε ΔΕΣΦΑ και ΔΕΠΑ υποβάλλονται για έγκριση στη ΡΑΕ.

- Το Εποπτικό Όργανο του ΔΕΣΦΑ :
  - Λαμβάνει αποφάσεις για το Δ.Σ. του ΔΕΣΦΑ - Η πλειοψηφία του Δ.Σ. ΔΕΣΦΑ και τα πρόσωπα που ασκούν διοίκηση δεν πρέπει να έχουν επαγγελματική σχέση με τη ΔΕΠΑ, τουλάχιστον τα 3 χρόνια πριν το διορισμό τους.
  - Είναι αρμόδιο για σημαντικές αποφάσεις που έχουν επίπτωση στην αξία των παγίων και όχι για αποφάσεις που αφορούν την καθημερινή του δραστηριότητα. Έχει επτά (7) μέλη, τρία (3) τουλάχιστον από τα οποία δεν πρέπει να είχαν επαγγελματική σχέση με τη ΔΕΠΑ τα τελευταία 3 χρόνια.
  - Διορίζει τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) που είναι υπεύθυνος για την τήρηση του Προγράμματος Συμμόρφωσης, το οποίο και αποκλείει κάθε διακριτική συμπεριφορά εκ μέρους του ΔΕΣΦΑ. Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης ασχολείται και με την καθημερινή δραστηριότητα του ΔΕΣΦΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ : ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

- Καθορίζονται οι όροι για το διαχωρισμό των Διαχειριστών Συστημάτων Αποθήκευσης από τις κάθετα ολοκληρωμένες εταιρίες φυσικού αερίου. Οι όροι διαχωρισμού είναι παρόμοιοι με αυτούς του ΔΕΣΦΑ από τη ΔΕΠΑ (χωρίς όμως την ανάγκη εποπτικού οργάνου και υπεύθυνου συμμόρφωσης).
- Καθορίζεται η διαδικασία πιστοποίησης του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς από τη ΡΑΕ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η διαδικασία πιστοποίησης μπορεί να διαρκέσει έως δέκα (10) μήνες .
- Ο ΔΕΣΦΑ συντάσσει κάθε χρόνο ένα δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ. Η ΡΑΕ εγκρίνει το πρόγραμμα αυτό και παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή του.
- Στο ΕΣΦΑ παύει να εντάσσεται αυτομάτως κάθε μελλοντική αποθήκη φυσικού αερίου. Δίνεται όμως η δυνατότητα να εντάσσονται στο σχεδιασμό του ΕΣΦΑ αποθήκες φυσικού αερίου, μετά την παραχώρηση χρήσης από το ελληνικό δημόσιο.
- Καθορίζεται ότι η Άδεια για Ανεξάρτητο Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΑΣΦΑ) χορηγείται με Απόφαση της ΡΑΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ : ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

- Δίνεται η δυνατότητα στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής να προχωρήσει στη σύσταση οργανωμένης αγοράς εμπορίας φυσικού αερίου (hub) στη χώρα.
- Καθορίζεται ότι η ΡΑΕ εκδίδει τον Κανονισμό Τιμολόγησης για τη χρέωση κάθε βασικής δραστηριότητας που ασκεί κάθε Διαχειριστής Συστήματος Φυσικού Αερίου και εγκρίνει τα τιμολόγια που καταρτίζονται με βάση τον Κανονισμό αυτό.
- Η ΡΑΕ εκδίδει τον Κανονισμό Αδειών και χορηγεί τις άδειες άσκησης δραστηριότητας φυσικού αερίου που προβλέπονται στο Νόμο.
- Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής είναι δυνατόν να επιβάλλονται υποχρεώσεις παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας στους κατόχους αδειών φυσικού αερίου καθώς και ειδικές υποχρεώσεις σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης της χώρας.